

γέμωσι 1. 2) Τὰ πυρομαχικά, τὰ τιθέμενα εἰς τὸν σωλῆνα τοῦ πυροβόλου ἢ εἰς τὴν κάννην τοῦ ὅπλου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) — Λεξ. Δημητρ.: Τὸ δουφέκι γιὰ νὰ κρόη καλά, πρέπει νὰ δοῦ πιτύχης τὴ γιόμιση Κίτ. Μάν. Συνών. γεμίσι 2, γεμωσι 2. 3) Ἡ περίοδος, καθ' ἣν ἡ σελήνη βαίνει ἀπὸ τῆς νοσηνίας πρὸς τὴν πανσέληνον πολλαχ. καὶ Τσακων. (Μέλαν. Πραστ. Χαβουτσ.): Ἡ γιόμιση τοῦ φεγγαριοῦ πολλαχ. Τὸ φεγγάρι εἶναι 'ς τὴ γέμιση Νάξ. (Φιλότ.) 'Σ τὴ γιόμιση θὰ τὰ κόψουμε τὰ ξύλα 'Ιθάκ. 'Σ τὴ γιόμιση τοῦ φεγγαριοῦ νὰ κόψης τὰ κεπαρίσσα Πελοπν. (Γαργαλ.) Τὸ φεγγάρι εἶναι καλὸ καὶ κατάκαλο 'ς τὴ γιόμιση Πελοπν. (Κλειτορ.) Γιὰ νὰ βάλουμε κλωσσα, πρέπ' νὰ 'ρι γιόμ'σ' τ' φεγγαριοῦ Στερελλ. (Ἀχυρ.) Τὰ καπόνια τὰ καπονιάζουν 'ς τ' γιόμ'σ' τ' φεγγαριοῦ (καπόνια = εὐνουχισμένοι ἀλέκτορες) Θράκ. (Τσακίλ.) Μὲ τὴ γέμιση φύτευγε Σίφν. 'Σ τὴν-γέμισην τοῦ φεγγαριοῦ οἱ ἀσινιοὶ 'ναι γεμάτοι χαλιά (ὅταν ἡ σελήνη εἶναι πλησιφαῆς, οἱ ἐχῖνοι τῆς θαλάσσης εἶναι πλήρεις φῶν) Μεγίστ. Τὸ φεγγάρι ἐγὶ τὰ γιόμιση, ἐγὶ τδεῖρ ἀμεροῦ (τὸ φεγγάρι εἶναι εἰς τὴν γέμισιν, εἶναι τριῶν ἡμερῶν) Πραστ. || Φρ. 'Σ τὴ χάσ' κί 'ς τ' γιόμ'σ' (κατ' ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα) Στερελλ. (Αἰτωλ.) 'Σ τὴ χάσ' κί 'ς τὴ διόμ'σ' (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Στερελλ. (Τριχων.) Κάθε χάση καὶ γιόμιση (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Παξ. Συνών. φρ. βλ. ἐν λ. γέμος 5, γέμωσι 3, || 'Ἀσμ.

'Σ τὴ γέμιση τοῦ φεγγαριοῦ ἄλλο δεδοῖ δὲ βιάνει, μόν' τσῆς ἀγάτης τὸ δεδοῖ ρίζες καὶ κλώνοι κάνει Προπ. (Μαρμαρ.)

Τοῦ φεγγαριοῦ τσῆ γέμισης μοιάζει τὸ πρόσωπό σου καὶ σὰ δὲ ρόδο τοῦ Μαγιοῦ εἶναι τὸ μάγουλό σου Κρήτ. Συνών. γέμισμα 6, γέμος 5, γέμωσι 3, γέμωσιμα 5, δεκαπέντισμα, φέξη. Ἀντίθ. ἀπόχυση 2, λίγος, λίγωση, χάση, χασοφεγγαριά, χασοφεγγιά.

γεμίσι τό, Μεγίστ. γιμίσι Ρόδ. γιμίσι Θράκ. (Μάδυτ.) Πληθ. γεμίσι Ἀνδρ. Κύπρ. Προπ. (Πάνορμ.) Χίος — Π. Παπαχριστοδ., Χαμέν. κόσμ., 137 — Λεξ. Βάιγ. Π. Γενναδ. 934 γεμίσι Πόντ. (Χαλδ.) γεμίσι Καππ. (Ἀνακ.) γεμίσι Ἰων. (Φώκ.) γιμίσι Μακεδ. (Κοζ.) γιμίσι Θράκ. (Ἀδριανούπ. Κομοτ.) Λέσβ. (Ἀγιάσ. Μανδαμάδ.) Μακεδ. γιόμισι γιονίσι Θράκ. (Αὐδήμ.) Μακεδ. (Βλάστ.) γιονίσι Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

'Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gemis* = ὁπώρα.

1) Αἱ ὁπώραι, οἱ καρποὶ ἐνθ' ἂν.: 'Φτὸν τὸ δένδρον 'ἐν γάμνει γιμίσι Ρόδ. 'Σ τοῦ τραπέζ' ἦταν λίγια γιμίσι κί κινούργιον κρασί Ἀδριανούπ. Τοῦ καλονκαίρ' πορίβγιντου μὴ τὰ γιμίσι (τὸ καλοκαίρι ἐπερνοῦσε, ἐτρέφετο μὲ τὰ φρούτα) Ἀγιάσ. Κ' βανιῶδιν τὰ γιμίσι μὴ τὰ γονμάγια τσι γιμώζιν τ' ἀρχοντ' καὶ τὰ σπιτ' καὶ ἀπ' οὐλα Μανδαμάδ. Καλονξόδιαστα νὰ 'ρι τὰ γιμίσι δουν αὐτόθ. Καλὰ γιμίσι εἶχι θήμια 'ς τὸν παζάρ' Σέρρ. Βάλλιδκαν μέσα γεμίσι καὶ στέλλιδκά da 'ς τὰ σεμαδεμένα (ἐθετον μέσα ξηροὺς καρποὺς καὶ τοὺς ἐστελλον εἰς τοὺς ἀρραβωνιασμένους) Ἀνακ. Παίρ'ν' λονγιῶ λονγιῶ γιμίσι Κομοτ. Ἀρχή ἀρχή, ὄντα θὰ βγοῦν γονμίσι Ἀδριανούπ. Τώρα πιά δὲν ἔχει 'σοδειά, δὲν ἔχει τρύγο ...οὐδὲ νὰ μαζέψη τὰ φρούτα της, τὰ γεμίσι Π. Παπαχριστοδ., ἐνθ' ἂν. || Γνωμ. Τσιρός ὁμους οὐρ'μάζ' κάθα πρᾶμα, σὰ δὰ γιμίσι (ὁ καιρὸς ὁμῶς ὠριμάζει κάθε πρᾶγμα, ὅπως τὰ φρούτα) Ἀγιάσ. Συνών. γεμισικός 2. 2) Φαγώσιμα εἶδη καὶ ἄλλα δῶρα, προσφερόμενα κατὰ τὸν γάμον ἢ κατὰ τὴν ἐκ τῆς ξενιτείας ἐπάνοδόν τινος Μακεδ. (Βλάστ.): 'Σ τοὺν τρανὸ τοῦ χουρὸ π'γαίνουν μὴ τὰ γιον-

μίσι. 3) Καρποὶ ἢ γλυκύσματα, τὰ ὅποια τοποθετοῦνται εἰς τὰ κόλλυβα Μακεδ. (Κοζ.)

γεμισικός ἐπίθ. ἀμάρτ. γεμ'σ'κός Θράκ. (Σκεπαστ.) Οὐδ. γιμισικό Ρόδ.

'Ἐκ τοῦ οὐς. γεμίσι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικός.

1) Καρποφόρος Θράκ. (Σκεπαστ.): Γεμ'σ'κὸ δέντρο. 2) Τὸ οὐδ. καὶ ὡς οὐς., ἡ ὁπώρα, τὸ φρούτον Ρόδ. Συνών. γεμίσι 1.

γέμισμα τό, γέμισμαν Κύπρ. Πόντ. (Ἰνέπ. Οἶν.) γέμισμα σύνθη. γέμισμα Μακεδ. (Ἀλίστρ.) γέμισμα Ἡπ. (Παλάσ.) γέμισμα Θράκ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) γιόμισμα Ζάκ. Παξ. Πελοπν. (Γαργαλ. Λακων. Μάν.) Τσακων. (Μέλαν. Χαβουτσ.) Χίος — Λεξ. Πρω. Δημητρ. γιόμισμα Ἡπ. (Κόνιτς.) Θεσσ. Μακεδ. (Βόιον Κοζ.) ἔμισμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐς. γέμισμα. Ἰδ. Ἡσύχ. «γέμος γέμισμα, πλήρωμα».

1) Ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ γεμίζειν, ἡ πλήρωσις σύνθη. καὶ Πόντ. (Ἰνέπ. Οἶν.) Τσακων. (Μέλαν. Χαβουτσ.): Τὸ γέμισμα τῆς στάμνας. Τὸ γέμισμα τῆς μπαταρίας (ἡ ηλεκτρικὴ φόρτισις) σύνθη. Τὸ γέμισμαν τοῦ κρεββαδικοῦ (ἡ κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν γάμων πλήρωσις τοῦ στρώματος τῆς νύμφης δι' ἐρίων τῇ συνοδείᾳ ἁσμάτων καὶ μουσικῶν ὀργάνων) Κύπρ. Τσι γιόμισμα 'ν' ἔγκει' π' ἔσ' ποῖα τὸν ἄδτε! (τί γέμισμα εἶναι αὐτὸ ποὺ κάνεις εἰς τὸ ἀδράχτι!) Μέλαν. Ἡφαέ με καὶ τὸ ἔμισμα δῶ φλασκίῳ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 'Σ τὸ γιόμισμα τοῦ δουφεκιοῦ κανονίζω τὰ βαροντόσκαγα μὲ τὴ σούμα (σούμα = κάλυξ πρὸς μέτρησιν τῆς πυρίτιδος καὶ τῶν σκαγίων) Πελοπν. (Γαργαλ.) Τὸ γέμισμα τοῦ κατσικιοῦ (ἡ τοποθέτησις καρυκευμάτων εἰς τὸ κοῖλον τοῦ σώματος τοῦ ψηνομένου ἐριφίου) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Συνών. γεμισμός, γέμωσιμα 1, γεμωσμός. β) Πᾶν ὅ, τι θέτει τις πρὸς γέμισιν κοίλου ἀντικειμένου πολλαχ.: Δὲν τοὺς πέτυχε 'ς τὸ γέμισμα τοὺς ντολμαδες Ἀθῆν. Θὰ βάλω μαλλιά 'ς τὸ στρῶμα γιὰ γέμισμα αὐτόθ. Δῶσε μου λίγο ἀπὸ τὸ γέμισμα τῆς γαλλοπούλας αὐτόθ. Τὸ γέμισμα τῆς κόττας Χίος (Βροντ.) Συνών. γέμιση 1, γέμος 2, γέμωσι 2. 2) Τὸ πυκνὸν μέρος τοῦ κεντήματος τῆς δαντέλας Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Οἱ *da-déles* εἶν' ὅλο ἀρῶπες καὶ ἔμισματα. Μεστὰ θὰ τὰ κάνης τὰ ἔμισματα. Συνών. γέμωσιμα 2. β) Ἡ διὰ νήματος ἐπικάλυψις τοῦ κενοῦ μέρους σχημάτων κεντήματος γενομένου ἐπὶ ὑφάσματος Ἀθῆν. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 3) Τὸ δεύτερον σκάλισμα τοῦ καπνοῦ, καθ' ὃ γίνεται ἐπισώρευσις χώματος εἰς τὴν ρίζαν τοῦ φυτοῦ Μακεδ. (Ἀλίστρ. Βόιον): Νὰ ξανατσαπίσουμε τοῦ φ'δάβ', νὰ κάνουμε τοῦ γιόμ'σμα Βόιον. Συνών. γέμωσιμα 3 παράχωμα, τσάπισμα. 4) Τὸ παχύτερον μέρος τοῦ σαρκίου (καλύμματος κεφαλῆς), τὸ ὅποιον εἶναι ἀμέσως μετὰ τὸν γῦρον τοῦ ὑφάσματος τὸν περιθέοντα τὴν κεφαλὴν Χίος. 5) Δίστιχον μεταξὺ δύο μεγαλυτέρων ἁσμάτων ἀδόμενον ὑπὸ τῶν συνδαιτυμόνων, καθ' ὃν χρόνον παρακάθηνται εἰς τὴν τράπεζαν Γ. Βλαχογιάν., Ν. Ἔστ. 24 (1938), 36. 6) Γέμιση 3, ὁ ἰδ. Ἡπ. (Κόνιτς. Παλάσ.) Πελοπν. (Λακων.) Τῆλ. — Λεξ. Δημητρ.: 'Σ τὸ γέμισμα τοῦ φεγγαρίου κλαδεύουν Παλάσ. 'Σ τὸ γιόμ'σμα τοῦ φεγγαριοῦ Κόνιτς.

γεμισματάκι τό, Ἀθῆν. ἔμισματάκι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

'Ἐκ τοῦ οὐς. γέμισμα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Μικρὸν γέμισμα χώρου ὑφάσματος διὰ νήματος κατὰ τὸ κέντημα: Μὰ κοδεύγεις τῆν τὴ γλῶσσα τῆς *dadélas*; — Δυὸ τριὰ ἔμισματάκι θέλει ἀκόμα.

